

ANNUAL MEETINGS

2020 | VIRTUAL

INTERNATIONAL MONETARY FUND
WORLD BANK GROUP

October 15, 2020 (Bulgarian)

Address by **KRISTALINA GEORGIEVA**,
Chair of the Executive Board and
Managing Director of the International Monetary Fund,
to the Board of Governors of the Fund

Новият момент „Бретън Уудс“
Кристаллина Георгиева, управляващ директор на МВФ
Вашингтон, окръг Колумбия, 15 октомври 2020 г.

1. Увод: Братство и единство на цялото човечество

Първо бих желала да благодаря на **д.и.н. Ернест Куамина Адисън** за отличното му слово и приноса му като председател на Съвета на управителите на МВФ.

Размишлявайки върху драматичните промени в света през изминалата година, посетих Бретън Уудс в Ню Хампшир, където през 1944 г. четиридесет и четирима мъже подписват учредителния акт на нашата институция. Учредителите ни са били изправени пред две огромни задачи: да се справят с непосредствените опустошителни последици от войната и да положат основите на един по-мирен и проспериращ следвоенен свят.

В края на **Бретънуудската** конференция Джон Мейнард Кейнс описва значението на международното сътрудничество като надежда за света с думите: „Ако продължим напред ... братството между всички хора вече няма да бъде просто фраза“.

Днес, когато очакваме да приветстваме Андора като сто и деветдесетия член на МВФ, дейността на институцията ни е доказателство за ценностите на сътрудничеството и солидарността, върху които се гради братството и единството между всички хора.

Днес сме изправени пред нов **„Бретън Уудс момент“**. Пандемия, която вече коства живота на над един милион души. Икономическа катастрофа, която тази година ще предизвика свиване на световната икономика с 4.4 %, а до следващата година индустриалното производство ще претърпи загуби, които се оценяват на 11 трилиона щ.д. Неизразимо човешко отчаяние на фона на огромни сътресения и нарастваща, за първи път от десетилетия, бедност.

Днес отново сме изправени пред две огромни задачи: да се борим с кризата тук и сега, но **също така** да изградим **и едно** по-добро бъдеще.

Знаем кои са неотложните действия, които трябва да предприемем. Победата над пандемията е задължително условие за трайно икономическо възстановяване. Мерките в сферата на здравеопазването остават първостепенен приоритет — апелирам за подкрепа за производството и доставянето на ефикасни терапии и ваксини, които да бъдат достъпни за всички държави.

Също така, апелирам за продължаване на подкрепата за работещите и предприятията, докато здравната криза не бъде преодоляна.

Предприетите фискални мерки възлизат на 12 трилиона щ.д. Големите централни банки разшириха балансите си със 7.5 трилиона щ.д. Тези синхронизирани мерки предотвратиха

появата на разрушителните макроикономически последици, които наблюдавахме при минали кризи.

Независимо от това почти всички страни, особено нововъзникващите пазари и развиващите се икономики, продължат да търпят поражения. Въпреки че световната банкова система посрещна кризата с високи буфери на капитал и ликвидност, на много нововъзникващи пазари има банки в нестабилно положение. Необходими са мерки за предотвратяването на натрупване на финансови рискове в средносрочен план.

На прага сме на това, което аз наричам *Дълго изкачване на световната икономика*. То ще бъде трудно, неравномерно и изпълнено с несигурност и препятствия.

Посоката на движение обаче ще бъде *нагоре*. И това ще ни помогне да преодолеем някои трайно съпровождащи ни проблеми като ниската производителност, бавния растеж, високото неравенство и надвисналата климатична криза. Можем не просто да изградим отново света отпреди началото на пандемията — можем да постигнем много повече. *С мисъл за бъдещето* можем да изградим свят, който е по-силен, по-устойчив и по-приобщаващ.

Трябва да сграбчим този *нов „Бретън Уудс“ момент*.

2. С гравивна мисъл за бъдещето: Три императивни задачи

Как? Пред нас има три императивни задачи:

Първата са правилните икономически политики. Както по времето на Бретънудската конференция, така и днес разумната макроикономическа политика и силните институции са неотменими условия за растеж, създаване на работни места и подобряване на стандарта на живот.

Не съществува универсална рецепта за разрешаването на всички проблеми. Политиките трябва да са съобразени с конкретните нужди на всяка страна. Нуждата от продължаваща подкрепата няма да отпадне в близко бъдеще — преждевременното ѝ оттегляне поражда рискове от тежки икономически щети, които са предотвратими. Видът и подходящата форма на тази подкрепа ще се определят от етапите на кризата. В най-общи линии подкрепата ще бъде по-широкообхватна в ранните етапи и по-целенасочена с напредването на възстановяването.

Солидните средносрочни рамки за парични, фискални и финансови политики, както и за реформи, които да дадат тласък на търговията, конкурентоспособността и производителността, могат да създадат увереност за предприемането на политически действия днес, като паралелно се изгражда и така необходимата устойчивост за в бъдеще.

Това означава да следим внимателно рисковете, които пораждат високите нива на публичен дълг. През 2021 г. очакваме те да се повишат значително до приблизително 125 процента от

БВП на развитите икономики, 65 процента от БВП на нововъзникващите пазари и 50 процента от БВП на държавите с ниски доходи.

Фондът предоставя дългови облекчения на своите най-бедни членове, а заедно със Световната банка подкрепяме разширяването на Инициативата на Г-20 за временно прекратяване на обслужването на дългове.

И още към това, неустойчивите дългове трябва да незабавно да се реструктурират. Необходимо е да направим крачка към **повишаване на прозрачността** и подобряване на **координацията между кредиторите**. Обнадеждена съм от водените в рамките на Г-20 дискусии относно приемането на *Обща рамка на Резолюцията за държавните дългове* и от нашия апел за подобряване на организацията за разрешаване на въпросите по държавните дългове, включително с участието на кредитори от частния сектор.

Оставаме на разположение на нашите държави членки и подкрепяме техните политики.

В центъра на тези политики трябва да бъдат поставени хората — и това е моята втора императивна задача.

За да се възползваме в максимална степен от положителните ефекти на една стабилна икономическа политика, трябва да инвестираме *повече* в хората. Това означава да защитим най-уязвимите. Означава също така да развиваме човешкия и физическия капитал, който е в основата на растежа и устойчивостта.

Пандемията от COVID19 подчерта важността на добре функциониращите системи на **здравеопазване**.

На фона на нарастващо неравенство и ускорена технологична промяна се нуждаем и от добре функциониращите **системи на образование и квалификация**, за да разширим възможностите и да намалим различията.

По-бързото постигане на целта за **равенство между половете** може да промени „правилата на играта“ в глобален план. В страните с най-голямо неравенство преодоляването на неравнопоставеността между половете може да повиши БВП със средно 35 процента.

Инвестициите в нашите **млади хора** са инвестиции в нашето бъдеще. Младите хора се нуждаят от достъп до здравеопазване и образование, а също и от достъп до интернет — именно *това* ще им отвори вратите към цифровата икономика, която ще бъде от първостепенно значение за растежа и развитието в бъдеще.

Ако 10 процента повече хора от населението в Субсахарска Африка получат **достъп до интернет**, това може да повиши ръста на реалния БВП на глава от населението с до 4 процентни пункта.

Цифровизацията подпомага и *финансовото включване* като мощен инструмент за преодоляване на бедността.

Така както пандемията ни показва, че не можем да продължаваме да пренебрегваме предпазните мерки за защита на здравето, така не можем да продължаваме да пренебрегваме и *изменението на климата — моята трета императивна задача*.

Слагаме фокус върху този проблем, защото изменението на климата е фактор от *критична важност на макро равнище* и представлява огромна заплаха за растежа и благоденствието. То е критично важно както за *хората, така и за цялата планета*.

През последното десетилетие свързаните с изменението на климата бедствия причиниха щети, възлизащи на приблизително **1.3 трилиона щ.д.** Ако не харесваме настоящата здравна криза, климатичният ѝ аналог съвсем няма да ни хареса.

Нашите изследвания сочат, че правилното съчетание от зелени инвестиции и високи цени на въглеродните емисии е пътят за постигането на нулеви емисии до 2050 г., като това ще спомогне и за създаване на милиони нови работни места.

Разполагаме с исторически шанс да изградим *по-зелен свят — по-благоденстващ и с повече работни места*. При ниски нива на лихвите, правилните инвестиции днес могат да *учетворят дивиденда* утре — да предотвратят бъдещи загуби, да подобрят икономическите резултати, да спасят животи и да доведат до икономически и екологични ползи за всички.

3. Ролята на МВФ

Всички във Фонда работим неуморно в подкрепа на трайно възстановяване и устойчиво бъдеще, докато страните се адаптират към структурните трансформации, предизвикани от изменението на климата, ускореното развитие на цифровите технологии и възхода на икономиката на знанието.

Въпреки че от началото на пандемията досега сме поели ангажименти, които надвишават 100 милиарда щ.д., все още разполагаме със значителен ресурс от общия ни заемен капацитет от 1 трилион щ.д.

Ще продължим да обръщаме специално внимание на неотложните нужди на нововъзникващите пазари и държавите с ниски доходи — особено в малките страни и държавите, дестабилизирани от конфликти, като им помагаме в изплащането на възнаграденията на лекарите и медицинските сестри и в закрилата на най-уязвимите членове на техните общества и сектори на техните икономики.

Тази подкрепа без аналог се превърна в реалност благодарение на щедрата подкрепа на нашите държави членки. Удвояването на размера на средствата по новите заемни споразумения и новият кръг от двустранни заемни споразумения съхраняват този солиден финансов арсенал. Подкрепата на членовете ни се изразява и в предоставянето на допълнителни жизненоважни средства за доверителните ни фондове — Фонда за

ограничаване на последствията и предоставяне на помощ при бедствия и катастрофи и Инструмента за намаляване на бедността и подпомагане на растежа.

Това ни позволи да подкрепим държавите членки с ниски доходи чрез предоставянето на дългови облекчения и утрояването на преференциалните заеми, които отпускаме. Работим съвместно с членовете ни за допълнително повишаване на капацитета ни за преференциално финансиране, адаптиране на кредитния ни инструментариум и повишаване на подкрепата за развитие на капацитет.

Служителите на МВФ, които работят денонощно, вършат забележителна работа в тази криза. Благодаря им най-искрено — както на тях, така и на целия ми управленски екип.

Дълбоко ценя и приноса на нашите изпълнителни директори, които бяха неотлъчно до мен през последните шест месеца.

4. Заключение: Да уловим момента

Най-удачният начин да почетем паметта на онези, които загубиха битката с кризата, е да изградим „нещо по-голямо”, както казва **Кейнс**. Това би означавало да изградим по-устойчив и по-справедлив свят.

Нашите учредители го направиха. Сега е наш ред. Това е нашият момент!

Сега имам удоволствието да Ви представя моя приятел и голям партньор на МВФ, Дейвид Малпас, президент на Групата на Световната банка.